

Załącznik nr 1
do uchwały Nr XII/81/2015
Rady Gminy Popielów
z dnia 26 listopada 2015 r.

RAPORT Z REALIZACJI

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY POPIELÓW NA LATA 2012-2015 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2019

za lata 2013-2014

Białystok 2015

Wykonawca:
Instytut Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o.
Białystok, ul. Elewatorska 17 lok. 1
Telefon / fax: 085 744 54 98
e-mail: szrodowisko@izr.pl
www.iszr.pl

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	4
1.1.	Podstawa prawna Raportu z realizacji „Programu Ochrony środowiska dla Gminy Popielów za lata 2013-2014”	4
1.2.	Cel sporządzania Raportu	4
1.3.	Zakres Raportu	4
1.4.	Sposób zbierania informacji oraz ich źródła	5
2.	Ustalenia i realizacja poszczególnych celów i zadań POŚ w latach 2013-2014	6
2.1.	Ochrona przyrody i krajobrazu	6
2.2.	Ochrona i zrównoważone wykorzystanie lasów	9
2.3.	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrona przed powodzią	11
2.4.	Ochrona powierzchni ziemi i gleb	14
2.5.	Ochrona powietrza atmosferycznego	15
2.6.	Ochrona przed hałasem	18
2.7.	Promieniowanie elektromagnetyczne	20
2.8.	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne	21
2.9.	Edukacja ekologiczna	22
2.10.	Planowanie przestrzenne	24
2.11.	Monitoring i zarządzanie Programem Ochrony Środowiska	25
3.	Ocena realizacji celów założonych w POŚ poprzez wskaźniki wdrażania	25
4.	Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w okresie 2013-2014 Krótkie podsumowanie w zakresie stanu i oceny wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 w okresie 01.01.2013 r. – 31.12.2014 r.	27
5.		28

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019” (dalej Program) został uchwalony przez Radę Gminy w dniu 19 czerwca 2013 r. (uchwała Nr XXVII/195/2013). Program jest podstawą działań Gminy w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano zgodnie z art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy gminy ma obowiązek sporządzenia, co 2 lata raportu z wykonania programu ochrony środowiska, a następnie przedstawienia opracowanego raportu Radzie Gminy, a dalej organowi wykonawczemu powiatu.

1.2. Cel sporządzenia Raportu

Ochrona środowiska naturalnego jest obowiązkiem władz państwowych i społeczeństwa. Władze administracyjne powinny zapewnić, poprzez politykę zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwo ekologiczne i dostęp do nieuszczerplonych zasobów współczesnemu i przyszłemu pokoleniu. Prawo ochrony środowiska stanowi, że działania z zakresu ochrony środowiska w regionie muszą być podejmowane, m.in. na podstawie aktualnego programu ochrony środowiska.

Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów”, obejmującego okres od 01.01.2013 r. – 31.12.2014 r. (dalej Raport), został sporządzony w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy, przez obowiązujące w Polsce prawo, w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji obowiązującego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015”. Raport jest narzędziem monitoringu umożliwiającym ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji zadań i uzyskanych efektów ekologicznych.

1.3. Zakres Raportu

Niniejszy Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015” obejmuje okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2014 r.

W opracowaniu ujęto stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w Programie na 2013 i 2014 rok. Wśród monitorowanych działań znalazły się zadania gminy z zakresu:

- ochrony przyrody i krajobrazu,
- ochrony i zrównoważonego wykorzystania lasów,
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrony przed powodzią,
- ochrony powierzchni ziemi i gleb,
- ochrony powietrza atmosferycznego,
- ochrony przed hałasem,
- promieniowania elektromagnetycznego,
- zapobiegania poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwu chemicznemu i biologicznemu,
- edukacji ekologicznej,
- planowania przestrzennego.

W Raporcie dokonano oceny stanu realizacji zadań Gminy, służących ochronie środowiska, ujętych w Programie. Ocenie poddano również sposób finansowania zrealizowanych zadań. Ponadto podjęto próbę wyjaśnienia przyczyn ewentualnej niekompletnej realizacji działań przewidzianych w Programie. Przy ocenie realizacji zadań uwzględnione zostały wytyczne dotyczące procesu monitorowania projektowanych przedsięwzięć, a szczególnie wskaźniki monitoringu ujęte w Programie.

1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

Na potrzeby opracowania Raportu wykorzystano informacje pochodzące z następujących źródeł:

- Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019,
- Raportu z Realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska Gminy Popielów za lata 2011 – 2012,
- Sprawozdań z realizacji budżetu Gminy w latach 2013 i 2014,
- Sprawozdań z realizacji budżetu powiatu opolskiego w latach 2013 i 2014,
- Informacji statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego,
- Informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Popielów i na stronie internetowej gminy
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego
- Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu

2. Ustalenia i realizacja poszczególnych celów i zadań Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów w latach 2013 – 2014.

2.1 Ochrona przyrody i krajobrazu

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów obejmuje ochronę i wzbogacenie różnorodności biologicznej i krajobrazowej oraz doskonalenie systemu obszarów chronionych, a także ich wykorzystanie w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy.

Cele cząstkowe przewidują:

- ochronę istniejących obszarów cennych przyrodniczo podlegających pod sieć obszarów Natura 2000;
- objęcie różnymi formami prawnej ochrony przyrody najcenniejszych zasobów przyrodniczych w Gminie;
- ochronę przed zainwestowaniem terenów, na których występują chronione i zagrożone siedliska i gatunki;
- utrzymywanie lub przywracanie tradycyjnego, urozmaiconego krajobrazu przyrodniczo – kulturowego, ochrona krajobrazu kulturowego;
- promocja i rozwój sieci szlaków turystycznych.

Realizacja:

W ramach realizacji zadań wynikających z ochrony przyrody i krajobrazu na lata 2013-2014 przewidziano następujące inwestycje:

Tabela 1. Zadania z zakresu ochrony przyrody i krajobrazu

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1.	Pielęgnacja terenów zielonych w miejscowości Stare Siolkowice, Karłowice, Stobrawa, Lubienia	2013 – 2015	Z
2.	Promocja i rozwój aktywnej turystyki i rekreacji poprzez wydanie folderu i teczki	2013	Z
3.	Nasadenia drzew i krzewów	2013-2015	Z
4.	Sporządzenie gminnego programu zadrzewieniowego, w tym inwentaryzacja, weryfikacja wcześniejszych propozycji objęcia ochroną prawną obiektów wytypowanych do ochrony pomnikowej	2014-2015	N
5.	Budowa sali gimnastycznej z zapleczem socjalnym przy Szkole Podstawowej w Karłowicach wraz z zagospodarowaniem terenu Karłowice ul. Kolejowa 9	2013	Z
6.	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej wokół świetlicy wiejskiej i zabytkowego kościoła w Kurzniach	2013	Z

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W ramach realizacji celów obejmujących ochronę przyrody i krajobrazu w latach 2013 - 2014 gmina zrealizowała:

- w roku 2013, pod koniec listopada, zadanie dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół świetlicy wiejskiej w Kurzniach. W ramach inwestycji wybudowano boisko do piłki nożnej i koszykówki, wybudowano plac zabaw dla dzieci, co wiązało się również z wykonaniem alejek, ścieżek oraz nasadzeniem roślin.
- prowadzono pielęgnację terenów zielonych we wsiach Karłowice, Stobrawa, Stare Siołkowice oraz Lubienia. Zakupiono roślinność na poprawę estetyki terenów gminnych w Karłowicach;
- systematycznie prowadzono zakup drzew i krzewów do nasadzenia placów i skwerów na terenie gminy. Z danych GUS wynika, że w roku 2013 dokonano nasadzenia 160 drzew i 200 sztuk krzewów, a w roku 2014 nasadzono 150 drzew i 100 krzewów. O ile nasadzenia drzew stosunkowo nieznacznie przewyższyły liczbę drzew usuniętych (ubytki drzew w roku 2013 – 140 sztuk a w roku 2014 – 120 sztuk), to w ciągu dwóch omawianych lat na terenie gminy ubyło tylko 11 sztuk krzewów;
- Samorządowe Centrum Kultury, Turystyki i Rekreacji wydało przewodnik turystyczny pt. „Atrakcje turystyczne Gminy Popielów i okolic”;

Dodatkowo działalność gminy, wpisująca się w zadania dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu, kształtowała się następująco:

- z uzyskanych danych wynika, że gmina duży nacisk kładzie na rozwój turystyki. Na Samorządowe Centrum Kultury Turystyki i Rekreacji w Popielowie przeznaczono w roku 2013 kwotę 594 898,89 zł, a w roku 2014 kwotę 634 754,74 zł. W 2013 roku przekazano dotację dla Stowarzyszenia Odnowy Wsi „Nowe Siołkowice” na wsparcie zadania publicznego „Zielona Przystań na Stobrowskim Szlaku” realizowanego w ramach PROW 2007-2013 oraz na przedsięwzięcie „Zielony las zielono wokół nas zróbmy to” – na organizację miejsca spotkań dla mieszkańców wsi. W roku 2014 przyznano dotację dla Stowarzyszenia Przyjaciół Popielowa „Razem” na dofinansowanie wkładu własnego zadania „Spokojny Przystanek na Stobrowskim Zielonym Szlaku” PROW 2007-2013;
- jedna z największych inwestycji zakończonych w 2013 roku, którą przyjęto na stan mienia dotyczyła zagospodarowania terenu w Starych Siołkowicach poprzez budowę małej architektury turystycznej. Źródłami finansowania były środki z przyznanego dofinansowania, na które gmina otrzymała zaliczkę oraz środki własne z budżetu. W ramach projektu zakupiono i zagospodarowano grunty położone w pobliżu szkoły w Starych Siołkowicach, wykonano drewniane elementy architektury – pomost, ogrodzenie, ławki, zakupiono byliny, drzewa i krzewy. Całkowita wartość projektu wyniosła 157 513,60 zł. Wartość dofinansowania ze środków pozabudżetowych 110 358,05 zł;

- w roku 2013 w ramach wydatków bieżących dotyczących turystyki tj. zadań w zakresie upowszechniania turystyki (ubezpieczenie obiektów zlokalizowanych przy istniejących ścieżkach oraz opracowanie oznakowania tras rowerowych) wydatkowano 7 260 zł, co stanowiło 96,80 % planu. W roku 2014 w ramach wydatków na turystykę wydano 20 260 zł - na wydatki bieżące (ubezpieczenie obiektów zlokalizowanych przy istniejących ścieżkach) oraz na wydatki majątkowe tj. I etap, związany z opracowaniem dokumentacji projektowej, zadania „Budowa ośrodka rekreacyjno-wypoczynkowego w Nowych Siołkowicach”;
- działalność promocyjna gminy w zakresie rozwoju turystyki to także członkostwo w organizacjach takich jak Stowarzyszenie LGD Stobrawski Zielony Szlak oraz Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, na które to organizacje gmina w latach 2013 i 2014 wpłacała składki;
- w ramach ochrony krajobrazu przyrodniczo - kulturowego, w roku 2013, przekazano dotację dla Parafii Rzymskokatolickiej PW Św. Michała Archanioła w Starych Siołkowicach wynoszącą 30 000 zł na renowację elewacji w kościele parafialnym w ramach dotacji z budżetu gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. W roku 2014 przyznano Pani Krystynie Gniot dotację w wysokości 15 000 zł na wykonanie dokumentacji inwentaryzacji budowlanej zamku w Kartowicach oraz 15 000 zł na prace konserwatorskie ołtarza głównego dla Parafii Rzymskokatolickiej PW Św. Michała Archanioła w Karłowicach;
- należy wspomnieć, że gmina wydatkowała, w roku 2013, 28 885,31 zł na prace związane z I etapem opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Nie zrealizowano zadania „Sporządzenie gminnego programu zadrzewieniowego, w tym inwentaryzacja, weryfikacja wcześniejszych propozycji objęcia ochroną prawną obiektów wytypowanych do ochrony pomnikowej”. Realizacja tego zadania ma nastąpić w latach 2016 – 2017.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego wykonał w 2013 roku opracowanie pt. Strategia odtwarzania naturalnego charakteru rzeki - osiągnięcia dobrego stanu wód rzeki Stobrawy do 2015 r.”. Opinie w nim zawarte podważają skuteczność przeprowadzonych, przez WZMiUW, prac regulacyjnych rzeki Stobrawy w 2013 r. w ramach zadania „Remont koryta rzeki Stobrawa w km 0+000 – 6+060 gm. Popielów”.

Do dnia dzisiejszego utworzono dla terenu Gminy Popielów dwa spośród proponowanych w POŚ obszarów chronionych, a mianowicie: specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa) PLH160012 „Łąki w okolicach Karłowic nad Stobrawą” oraz obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) PLB020002 Grądy Odrzańskie.

2.2. Ochrona i zrównoważone wykorzystanie lasów

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy w zakresie ochrony lasów dla gminy Popielów zakłada ochronę, przebudowę i zwiększanie powierzchni lasów.

Cele cząstkowe w zakresie ochrony lasów to:

- zwiększenie lesistości gminy do roku 2019, co najmniej do wysokości 47,5 %, które ze względu na nierównomierne rozmieszczenie lasów w gminie, powinno dążyć do zapewnienia ciągłości i przestrzennej spójności obszarów leśnych z wyłączeniem cennych obszarów nieleśnych (siedliska zagrożonych gatunków roślin i zwierząt – głównie łąki wilgotne i bagienne) – zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego;
- zwiększanie ilości i powierzchni zadrzewień i zakrzaczeń – w szczególności na terenach o dużym udziale użytków rolnych, w pierwszej kolejności we wsiach: Rybna, Stare Kolonie, Kolonia Popielowska, Stare Siołkowice;
- różnicowanie struktury gatunkowej i wiekowej lasów – przebudowa lasów w zakresie dostosowania żywności siedliska do składu gatunkowego drzewostanów;
- ochrona i odtwarzanie zieleni dolin rzecznych, w szczególności w dolinie Odry, Stobrawy, Budkowiczanki i Brynicy oraz cennych fragmentów lasów grądowych.

Realizacja:

Lasy w gminie Popielów zajmują ok. 47,24% powierzchni, co sprawia, że osiągnięcie minimum lesistości przewidzianej w Programie do 2019 roku, wydaje się nie stanowić problemu. Głównym narzędziem umożliwiającym gminie wpływ na zwiększenie lesistości jest wprowadzenie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego (zapisy zezwalające na zalesienia gruntów rolnych zostały wprowadzone do uchwalonych MPZP).

Kolejną z możliwości jest prowadzenie akcji informacyjnych dotyczących pomocy finansowej, którą można otrzymać przy zalesianiu gruntów, od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Za gospodarkę leśną stanowiącą własność Skarbu Państwa na terenie gminy odpowiadają dwa nadleśnictwa: Kup i Brzeg. Natomiast za gospodarkę w lasach prywatnych odpowiadają sami właściciele pod nadzorem Starostwa Powiatowego.

W latach 2013 - 2014 w wyżej wymienionych nadleśnictwach prowadzona była gospodarka leśna oraz ochrona lasów przed czynnikami m.in.:

1. Biotycznymi:

a) owadami poprzez:

- stosowanie pułapek klasycznych i opasek lepowych;
- prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych ;
- racjonalne przebudowywanie drzewostanu, mające na celu dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do warunków siedliskowych;
- stosowanie rodzimego materiału sadzeniowego- przestrzeganie regionalizacji nasiennej;
- poprawienie warunków biocenotycznych lasu poprzez wprowadzanie domieszek;
- stworzenie dogodnych warunków dla bytowania pożytecznych ptaków;
- usuwanie na czas drewna nieokorowanego;
- niedopuszczania do nadmiernych przerzedzeń;
- stosowanie preparatów chemicznych do zabezpieczania drewna nieokorowanego;

b) patogenami grzybowymi poprzez:

- zachowanie odpowiedniego terminu wykonania cięć pielęgnacyjnych;
- odpowiedni dobór składu gatunkowego upraw na gruntach porolnych;
- zabezpieczenie pniaków preparatami biologicznymi;
- rozluźnienie więźby w zakładanych zalesieniach;

c) zwierzętami poprzez:

- grodzenie upraw;
- smarowanie preparatami chemicznymi;
- wykładaniem drzew zgryzowych;
- utrzymanie stanu zwierzyny na poziomie ustalonym w wieloletnich planach hodowlanych.

2. Abiotycznymi poprzez:

- odpowiednie planowanie cięć rębnych z przestrzeganiem zaplanowanych rębni, kierunków cięć;
- prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych;
- urozmaicenie składu gatunkowego upraw

3. Antropogenicznymi takimi jak:

- zaśmiecanie;
- pożarami;
- nielegalną wycinką i kradzieżą drewna;
- kłusownictwem;
- niszczeniem stanowisk roślinnych;
- zakłócaniem spokoju zwierząt bytujących w lesie.

Na koniec 2014 r. powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy wyniosła 8478,09 ha i była wyższa o 0,2 ha w stosunku do roku poprzedniego – 2013. Powierzchnia lasów zmniejszyła się o 0,01 ha do poziomu 8240,06 ha. Nie uległa zmianie powierzchnia lasów należących do gminy Popielów. Przybyło 0,03 ha lasów prywatnych, tj. w roku 2014 stanowiły one powierzchnię 160 ha.

W roku 2013 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu w ramach realizacji zadań z zakresu edukacji ekologicznej dofinansował m. in. doposażenie i rozbudowę Izby Leśnej Nadleśnictwa Kup.

2.3 Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych w tym ochrona przed powodzią

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych to ochrona zasobów wodnych, w tym podziemnych, celem zapewnienia ludności wody pitnej dobrej jakości, osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału wód oraz ochrona przed powodzią.

Cele cząstkowe to:

- racjonalizacja wykorzystania zasobów wodnych (ograniczanie marnotrawstwa wody, stosowanie wodoszczelnej aparatury czerpalnej i sprzętu gospodarstwa domowego, ograniczanie i eliminowanie wykorzystywania wód podziemnych na cele inne niż zaopatrzenie w wodę do picia);
- kształtowanie zasobów wodnych i ochrona przed powodzią poprzez: poprawę retencji wodnej i gruntowo-glebowej w dolinach rzecznych (zachowanie i odtwarzanie terenów zalewowych, budowa małych zbiorników, modernizacja urządzeń melioracyjnych), które powodują zatrzymanie i spowolnienie odpływu wód, rozbudowę systemu monitorowania i ostrzegania, zapobieganie zabudowie terenów zalewowych za pomocą planowania przestrzennego;
- osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu/potencjału wód, w tym poprawa jakości wód podziemnych i powierzchniowych, co w praktyce sprowadza się przede wszystkim do inwestycji w zakresie budowy systemów kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków, utrzymywania stref ochronnych wokół ujęć wód. Ważnym czynnikiem ograniczającym zanieczyszczenia jest minimalizowanie spływów powierzchniowych z pól nawożonych gnojowicą, tworzenie roślinnych barier wzdłuż cieków powierzchniowych oraz budowa nowoczesnych stanowisk do przechowywania nawozów (edukacja rolników);

Realizacja:

W ramach realizacji zadań wynikających z ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, na lata 2013-2014 przewidziano następujące inwestycje:

Tabela. 2 Zadania z zakresu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1.	Budowa Tranzytu kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej Karłowice – Popielów z siecią kanalizacji ciśnieniowej we wsi Stare Kolnie – etap I	2013 – 2014	Z
2.	Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody Stare Siołkowice wraz z renowacją ujęcia wody Nr 1	2013	CZ

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W latach 2013 - 2014 zrealizowano I etap zadania „Budowa Tranzytu kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej Karłowice – Popielów, z siecią kanalizacji ciśnieniowej we wsi Stare Kolnie”. Całkowita wartość projektu wynosi 2 980 969, 62 zł, z czego dofinansowanie ze środków pozabudżetowych wyniosło 1 123 830 zł. W ramach operacji przewidziano wybudowanie kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej o długości 15,344 km z miejscowości Karłowice przez Stare Kolnie do Popielowa wraz z wykonaniem 110 szt. pompowni przydomowych. (zgodnie z danymi zawartymi w sprawozdaniu WFOŚiGW w Opolu za 2014 r. - wykonano: Rurociąg ciśnieniowy L = 10 175 m; przykanaliki ciśnieniowe L = 4 973,4 m/111 szt., pompownie przydomowe - 111 szt.; pompownie sieciowe - 2 szt.; ilość ścieków odprowadzanych do kanalizacji ze 111 posesji $Q_{\text{śrd}} = 44,40 \text{ m}^3/\text{d.}$)

W roku 2013 opracowano część dokumentacji niezbędnej do dalszej realizacji zadania „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody Stare Siołkowice” oraz wykonano dodatkowe przyłącza wodociągowe we wsi Karłowice, na które to zadania wydatkowano 29 101,96 zł (95,10% planu). Ze sprawozdania budżetu gminy za 2014 r. wynika, że w ramach inwestycji - Aglomeracja Opolska – Inwestycje Komplementarne – Przebudowa systemów wodociągowych na terenie Gminy Popielów – zlecono opracowanie dokumentacji na modernizację istniejących stacji uzdatniania wody w Starych Siołkowicach i Kurzniach. Zadania zamierzonego na 2013 r. nie zrealizowano w przewidzianym terminie, jednak w dniu 01.07.2015 roku gmina zamieściła ogłoszenie, dotyczące zamówienia publicznego na wykonanie otworów studziennych w miejscowości Stare Siołkowice i Kurznie.

Z puli środków przeznaczonych na remonty w 2013 roku zrealizowano wydatki na przebudowę wewnętrznej instalacji c.o. w budynku Ośrodka Zdrowia w Popielowie oraz na wymianę zaworu w instalacji wodociągowej w OZ w Stobrawie. W 2014 roku dokonano naprawy kanalizacji sanitarnej przy mieszkaniach socjalnych w Lubieni. Wydatki gminy w ramach rozdziału 90001 w budżecie gminy za rok 2013 „Gospodarka ściekowa

i ochrona wód” wyniosły 201 448,40 zł (96,39% planu) i w całości związane były z dopłatami do oczyszczania 1 m³ ścieków jakie gmina reguluje zgodnie z przyjętą uchwałą. W roku 2014 wydatki te ukształtowały się na poziomie 167 443,55 zł.

Gmina jest praktycznie w całości zwodociągowana, a około 94,5 % ludności korzysta z wody dostarczanej przez wodociąg. Mając powyższe na uwadze, działalność związana z siecią wodociągową koncentruje się przede wszystkim na jej utrzymaniu i modernizacji. Z danych GUS wynika, że corocznie zwiększa się zużycie wody w gminie, w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W roku 2012 były to średnio 23 m³, w roku 2014 - 24,4 m³, a w 2015 – 25 m³.

Na terenie gminy funkcjonuje mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów o wydajności maksymalnej 600 m³/dobę, w której, w ramach modernizacji, wymieniono w 2014 roku sito bębnowe.

Z dostępnych danych wynika, że w 2014 zwiększył się współczynnik RLM ścieków (równoważna liczba mieszkańców) z 5340 w 2013 do 6276, co może być związane ze znaczącym wzrostem ludności korzystającej z kanalizacji (w roku 2012 było, to 3700 osób, w roku 2013 – 3710 osób, a w roku 2014 ilość ta wyniosła 4269. Zadowolający jest fakt, iż wszystkie osady ściekowe, powstające w oczyszczalni, wykorzystywane są w rolnictwie.

Długość sieci kanalizacyjnej w roku 2013 wynosiła 49,9 km, natomiast w roku 2014 – 60,0 km. Wzrosła także liczba przyłączy kanalizacyjnych do budynków z 1502 do 1620, co wiąże się ze zwiększeniem ilości ścieków odprowadzanych w ciągu roku do sieci (wzrost z 88 dam³ w roku 2013 do 122 dam³ w roku 2014). W 2014 roku wzrosła liczba ścieków dowożonych, co wskazuje, iż zwiększyła się liczba osób pozbywających się ścieków przy udziale firm asenizacyjnych, co przekłada się na mniejsze zanieczyszczenie wód podziemnych.

W 2013 r. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych zmodernizował 2,54 km wałów przeciwpowodziowych na rzece Odrze, na terenie gminy Popielów, w ramach „Programu dla Odry - 2006”. Województwo opolskie zrealizowało także inwestycję „Odbudowa jazu na rzece Stobrawie w 4+458 w m. Stobrawa, gm. Popielów” oraz usuwanie szkód powodziowych na prawostronnych obwałowaniach rzeki Odry pomiędzy miejscowością Stare Siołkowice i Wielopole, gm. Popielów - 1 688 790 zł (sprawozdanie z budżetu województwa za 2013 r.).

2.4 Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy w w/w zakresie, to ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb, powierzchni ziemi i surowców mineralnych.

Cele cząstkowe ogniskują się przede wszystkim wokół:

- ochrony gleb o wysokiej przydatności przed przeznaczeniem na cele nierolnicze (poprzez planowanie przestrzenne);
- wdrażania i upowszechniania zasad dobrej praktyki rolniczej;
- rekultywacji „dzikich” wysypisk i wyrobisk oraz terenów zdegradowanych;
- prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Realizacja:

Na lata 2013 - 2014, „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów” przewidywał następujące zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb:

Tabela. 3 Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi i gleb

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Karłowicach	2013 – 2015	Z
2	Wprowadzenie nowego systemu gospodarki odpadami w gminie Popielów	2013 - 2015	Z
3	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Popielów	2013	Z (2014 r.)

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Realizacja powyższych zadań kształtowała się następująco:

W latach 2013 i 2014 systematycznie prowadzono monitoring składowiska odpadów w Karłowicach.

W związku z przejściem z dniem 1 lipca 2013 roku przez gminę zadań z zakresu zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy, w ramach wydatków bieżących, w latach 2013-2014, wydatkowano środki na zakup usług odbioru odpadów od firmy wybranej w drodze przetargu oraz na inne koszty związane z realizacją zadania (m.in. na koszty biurowe, obsługę finansową i administracyjną,

na zakup i serwis oprogramowana itp.). Zgodnie z przepisami określonym w ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, pobrane przez gminę od mieszkańców opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi powinny pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Realizowano wydatki dotyczące wywozu odpadów z terenów komunalnych, utylizacji odpadów niebezpiecznych zgodnie z zawartymi przez gminę umowami.

Ponadto w 2014 r. podpisane zostały umowy na odbiór azbestu od mieszkańców w ramach „programu usuwania azbestu” (7 221,42 zł) - zadania dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Zgodnie z Analizą Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie gminy za rok 2014, wskazane byłoby utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów.

2.5 Ochrona powietrza atmosferycznego

Cele i zadania:

Podstawowym celem polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza w perspektywie średniookresowej jest osiągnięcie takiego stanu jakości powietrza atmosferycznego, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych. Wiąże się to w szczególności z ograniczaniem niskiej emisji, wzrostem udziału energii odnawialnej oraz ograniczaniem emisji ze źródeł komunikacyjnych.

Cele cząstkowe to:

- ograniczanie emisji ze źródeł komunikacyjnych poprzez wspieranie transportu zbiorowego, modernizację dróg, budowę tras rowerowych, wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg;
- ograniczanie niskiej emisji poprzez modernizację lokalnych kotłowni, wprowadzanie niskoemisyjnych nośników, wspieranie przedsięwzięć dotyczących korzystania z ekologicznych źródeł energii w indywidualnych gospodarstwach i zakładach, termomodernizację budynków oraz stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie;
- wzrost wykorzystania energii odnawialnej.

Realizacja:

Zadania przewidziane w Programie w latach 2013 – 2014, obejmowały:

Tabela. 4 Zadania z zakresu ochrony powietrza

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Instalacja pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola w Starych Siołkowicach	2013	Z
2	Opracowanie dokumentacji technicznej dla modernizacji drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku Stare Siołkowice Hospicjum do Popielowa	2013	Z
3	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 1154 Kuźnica Katowska – Biedaszka w miejscowości Stare Siołkowice, ulica Klapacz w m. Stare Siołkowice”	2013	N
4	Opracowanie i wdrożenie systemu działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców wsi na rzecz zmiany nośnika energii, w szczególności wykorzystania energii odnawialnej	2014	N

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W „Programie Ochrony Środowiska”, jak widać w tabeli powyżej, zaplanowano do realizacji 5 zadań, które wpisują się między innymi w zadania wynikające z potrzeby ochrony powietrza atmosferycznego.

W 2013 roku wykonano zadanie „Instalacja pomp ciepła, kolektorów słonecznych oraz termomodernizacja budynku PP w Starych Siołkowicach”. Zadanie, na które gmina kilkakrotnie składała wnioski o przyznanie dofinansowania zakwalifikowało się do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013, w ramach Działania: 4.3. Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii. Na poczet środków unijnych gmina zaciągnęła pożyczkę płatniczą z WFOŚiGW w Opolu. Prace budowlane zakończono 28.08.2013 roku. Ostatecznie przyznana kwota dofinansowania w wysokości 458 277,65 zł.

Drugie z wymienionych zadań, tj. „Opracowanie dokumentacji technicznej dla modernizacji drogi wojewódzkiej nr 457 na odcinku Stare Siołkowice Hospicjum do Popielowa”, wykonywane było przy współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich w Opolu. Zadanie zrealizowano przy wkładzie gminy wynoszącym 79 870,00 zł.

Zadanie „Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 1154 Kuźnica Katowska – Biedaszka w miejscowości Stare Siołkowice, ulica Klapacz w m. Stare Siołkowice” nie zostało zrealizowane. Inwestycja dotyczy drogi powiatowej, której zarządcą jest Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu, a więc realizacja inwestycji nie leży bezpośrednio w gestii gminy. Jak wynika z dostępnych danych PZD w Opolu jest w trakcie oceny ofert złożonych w przetargu dotyczącym inwestycji pt. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1154 O - ulica

Michała i ulica Klapacz w m. Stare Siołkowice w zakresie poszerzenia jezdni oraz budowy krawężnika i rozbudowy odwodnienia - II etap”, który zakończono w dniu 28.08.2015 roku.

W 2014 roku wybudowano kotłownię gazową przy PSP w Karłowicach i dokonano naprawy kotła c.o. w Urzędzie Gminy.

Nie został opracowany i wdrożony system działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców wsi na rzecz zmiany nośnika energii, w szczególności wykorzystania energii odnawialnej, aczkolwiek w zakresie ochrony powietrza w 2014 r. gmina przystąpiła do opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej. W dniu 26 lutego 2015 r. Rada Gminy Popielów jednogłośnie uchwaliła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Popielów. Plan ten ma przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj. poprawy jakości powietrza na terenie Gminy, jak również:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
 - zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
 - redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.
- Na opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gmina Popielów pozyskała dofinansowanie w wysokości 33 150,00 zł (85% wydatków kwalifikowalnych) ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Priorytetu IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, Działania 9.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej. Całkowity koszt opracowania ww. dokumentu, to 39 000,00 zł, a wkład własny wynosi 5 850,00 zł. Umowę o dofinansowanie na opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dionizy Duszyński – Wójt Gminy Popielów podpisał 25 czerwca 2014 roku z Instytucją Wdrażającą - Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W Planie wskazane zostały potencjalne źródła finansowania zadań zarówno inwestycyjnych jak i nie inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w ramach dążenia do gospodarki niskoemisyjnej. Podjęcie Planu umożliwi Gminie również ubieganie się o dofinansowanie ze środków zarówno krajowych, jak i europejskich.

W ramach uzupełnienia oświetlenia gminnego – w 2014 roku zakupiono lampy solarne do wsi Popielów oraz Stare Siołkowice. Naprawiono kocioł olejowy w budynku OSP w Starych Siołkowicach.

Systematycznie przeprowadzano naprawy i remonty dróg i ulic, przeglądy i naprawy przepustów pod drogami gminnymi oraz modernizację dróg gminnych. Przeprowadzono niezbędne remonty dróg w Karłowicach, Kaniowie, Popielowskiej Kolonii, Popielowie, Nowych Siołkowicach, Stobrawie oraz Lubieni. W ramach wydatków majątkowych objętych zadaniem Modernizacja dróg gminnych - przeprowadzono modernizację wielu dróg na terenie

gminy polegające na korytowaniu, podbudowie z kruszywa oraz wykonaniu nawierzchni z frezowiny asfaltowej.

W związku z zagrożeniem likwidacji połączeń w na trasie Gmina Popielów-Brzeg, z budżetu 2014 roku wydatkowano środki dla PKS Brzeg na partycypację w kosztach ich utrzymania. Z przewidzianych 50 000 zł wydatkowano 45 650 zł.

Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu, w 2013 r. wykonał odnowę nawierzchni drogi powiatowej (DP) Nr 1348 O Kuźnica Katowska – Karłowice na odcinku 342 mb oraz odnowę nawierzchni DP Nr 1149 O Karłowice-Popielów na odcinku 113 mb. W 2014 roku wykonano odnowę nawierzchni drogi powiatowej Nr 1154 O w Starych Siołkowicach na odcinku 250 mb. Wykonano ponadto remont chodnika w miejscowości Popielów (ul. Dworcowa) na łącznej długości 16 m; remont nawierzchni gruntowej DP Nr 1154 O w miejscowości Nowe Siołkowice na powierzchni 2250 m², remont krawężnika i odwodnienia DP Nr 1154 O w miejscowości Stare Siołkowice na długości 220 mb; remont nawierzchni grunt.-tłucz. –DP Nr 1154 O odcinek leśny Kuźnica Katowska – Lubienia.

2.6 Ochrona przed hałasem

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów w zakresie ochrony przed hałasem, to zmniejszenie skali narażenia mieszkańców gminy na nadmierny poziom hałasu.

Cele cząstkowe to:

- podjęcie i systematyczne wykonywanie podstawowych badań pomiarowych przez zarządców dróg (drogi wojewódzkie);
- dokonanie oceny akustycznej wybranych miejsc w gminie;
- wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg tam, gdzie przekroczony jest równoważny poziom hałasu;
- kontynuacja kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej, doskonalenie istniejących i kształtowanie nowych mechanizmów i procedur administracyjnych; należy jednak powiedzieć, że obecnie obowiązujące przepisy z zakresu ochrony środowiska eliminują możliwość pojawienia się nowych uciążliwych źródeł hałasu związanych z powstawaniem nowych obiektów działalności gospodarczej;

- monitorowanie zmian przestrzennych stanu zagrożenia hałasem i realizacji programów ochrony przed hałasem.

Najskuteczniejsze przeciwdziałanie nadmiernej emisji hałasu (będące w kompetencji gminy) można przeprowadzić na etapie planowania przestrzennego, które powinno bezwzględnie przestrzegać zasady strefowania i oddzielenia funkcji: chronionej, uciążliwej i izolacyjnej terenu.

Działaniami zmniejszającymi zagrożenie hałasem jest przede wszystkim usprawnienie ruchu i wyprowadzanie go poza tereny mieszkalne (zagadnienie omówione szczegółowo w rozdziale dotyczącym ochrony powietrza atmosferycznego) oraz budowa ekranów akustycznych, czy wprowadzanie zieleni izolacyjnej, a także wymiana okien na dźwiękoszczelne w najbardziej newralgicznych punktach.

Nie były prowadzone badania dotyczące natężenia hałasu na terenie Gminy Popielów. Badania na terenie województwa opolskiego były prowadzone przez WIOŚ w Opolu. Najbliższym Gminie Popielów punktem, w którym przeprowadzono pomiary natężenia hałasu w 2014 roku jest miejscowość Pokój (powiat namysłowski). Objęto badaniem punkt przy ulicy Opolskiej (droga wojewódzka Nr 454). Punkt pomiarowy zlokalizowany na terenie o zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, oddzielony od strony drogi pasem zieleni. Jezdnia asfaltowa, dwa pasy ruchu, brak pasa dzielącego. Pomiarami objęto odcinek drogi o długości 200 m. Natężenie ruchu w porze dziennej wynosiło 5 824 pojazdów/16 h, w tym 5% pojazdów ciężkich, a w porze nocnej 720 pojazdów/8h, z 16% udziałem pojazdów ciężkich. Średnia prędkość pojazdów w porze dnia wynosiła 65 km/h, a w porze nocy – 71 km/h. Pomiary wykazały przekroczenie poziomów dopuszczalnych w dzień o 3,9 dB, natomiast w nocy poziom dopuszczalny został przekroczony o 5 dB.

Realizacja:

W ramach realizacji wyznaczonych celów, w latach 2013 i 2014, przewidziano w gminie następujące zadania:

Tabela. 5 Zadania z zakresu ochrony przed hałasem

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Nasadzenia drzew wzdłuż dróg	2013-2015	CZ
2	Analiza i wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony przed hałasem w opracowaniach planistycznych	2013	Z
3	Zbieranie danych o zagrożeniu hałasem w gminie	2012-2015	CZ

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Jak wynika z analizy zebranych danych, ochrona przed hałasem wpisuje się w pozostałe działania podejmowane przez gminę w celu spełnienia założeń „Programu Ochrony Środowiska”. Jak już wcześniej wspomniano, w 2013 i 2014 roku gmina prowadziła prace związane, zarówno z nasadzeniami drzew i krzewów, jak i z opracowaniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ponadto należy zaznaczyć, że jakiegokolwiek nowe inwestycje, wymagają przejścia przez proces weryfikacji związany z uzyskaniem szeregu niezbędnych pozwoleń, w związku z czym, przy obecnie obowiązujących przepisach, nie jest możliwe pojawienie się nowych uciążliwych źródeł hałasu przekraczającego dopuszczalne normy.

Gmina realizuje wymagania zawarte w ustaleniach Programu i nie zachodzi obawa nieosiągnięcia celów wyznaczonych w dokumencie.

2.7 Promieniowanie elektromagnetyczne

Cele i zadania:

Strategiczny cel średniookresowy Gminy Popielów w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym to monitoring pól elektromagnetycznych oraz poprawa bezpieczeństwa ekologicznego.

Jednostką odpowiedzialną za ocenę poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwację zmian jest Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Zgodnie z przeprowadzonymi pomiarami, wykonanymi przez WIOŚ w Opolu, na terenie województwa opolskiego nie występują przekroczenia PEM. Pomiary w 2014 roku były wykonywane w wybranych 45 punktach na terenie województwa. Wyniki pomiarów pokazują, że średnie wartości natężenia PEM w 2014 r. utrzymywały się na niskich poziomach lub znajdowały się poniżej progu czułości sondy pomiarowej i nie przekroczyły wartości dopuszczalnej wynoszącej 7 V/m (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów - Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Punktami najbliższymi położonymi Gminy Popielów były punkty zlokalizowane w miejscowości Pokój (powiat namysłowski) oraz Lubsza i Chróścina (powiat brzeski). Badania w omawianych punktach wykazały, że średnia wartość natężenia PEM wyniosła tam $E < 0,3$ V/m.

Możliwym do realizacji zadaniem gminy, w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, jest wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami, z wyznaczeniem stref

ograniczonego użytkowania m.in. wokół urządzeń elektroenergetycznych, radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych, gdzie jest rejestrowane przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

2.8 Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym oraz bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne

Cele i zadania:

- zmniejszenie zagrożeń związanych z transportem towarów niebezpiecznych;
- rozpowszechnianie wśród społeczeństwa zachowań na wypadek poważnych awarii przemysłowych i transportowych;
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony zdrowia, bezpieczeństwa biologicznego i chemicznego, substancji i preparatów chemicznych;
- propagowanie wykorzystania produktów chemicznych ulegających biodegradacji.

Instrumenty do sprawowania kontroli nad transportem odpadów niebezpiecznych i kontrolą zakładów prowadzących działalność stwarzającą potencjalne zagrożenie dla środowiska, posiadają jednostki takie jak Starostwa Powiatowe w zakresie wydawanych pozwoleń i Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Gminy natomiast mają możliwość edukacji i uświadamiania mieszkańców w temacie zagrożeń jakie niesie przyroda (powodzie, pożary, huragany) i cywilizacja oraz jak na te zagrożenia reagować. Zadaniem gminy będzie także jak najlepsze przygotowanie się do możliwych zagrożeń poprzez zakup odpowiedniego sprzętu i środków oraz wspieranie służb ratunkowych takich jak Ochotnicze Straże Pożarne.

Z zebranych danych wynika, że w 2013 r., w ramach ochrony przed zagrożeniami, wydatkowano środki na zakup urządzeń DSP na potrzeby Zintegrowanego Systemu Powiadamiania i ochrony Ludności. W I półroczu uruchomiono część środków rezerwy celowej przeznaczonej na zarządzanie kryzysowe. W wyniku kilkudniowych intensywnych opadów deszczu, jakie wystąpiły na początku czerwca br., tereny Gminy Popielów zostały miejscowo zalane przez lokalne rzeki Stobrawa oraz Brynica. W wyniku podniesienia wód gruntowych w wielu miejscach woda zgromadziła się na łąkach oraz polach uprawnych. W efekcie zdarzenia nastąpiła wzmożona aktywność komarów, która stanowiła realne zagrożenie dla zdrowia mieszkańców gminy. W związku z tym, iż do zadań z zakresu zarządzania kryzysowego należy m.in. wykonywanie zadań sanitarnohigienicznych i przeciwepidemicznych, mając na względzie dobro mieszkańców gminy, przeprowadzono akcję odkomarzania metodą zamglawiania termicznego.

W roku 2013 na Ochotnicze Straże Pożarne gmina wydatkowała 153 698,29 zł. W roku 2014 była to kwota 153 996,63 zł. W wydatkach majątkowych zawarto m. in. zakup pompy szlamowej oraz dotację dla OSP Popielów na zakup hydraulicznego zestawu ratowniczo-technicznego.

Na koniec należy wspomnieć, że w 2013 r., młodzież szkolna brała udział w Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.

2.9 Edukacja ekologiczna

Cele i zadania:

Podstawowym celem edukacji ekologicznej jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju.

Cele cząstkowe:

- realizacja szkoleń, kursów, konkursów (np. wiedzy ekologicznej, plakatu), wydawnictw, akcji popularyzatorskich podnoszących świadomość ekologiczną społeczeństwa, w szczególności rolników, nauczycieli oraz dzieci i młodzieży, obchody „Dnia Ziemi”, „Sprzątanie Świata”, gromadzenie pomocy dydaktycznej i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony środowiska i edukacji ekologicznej, w szczególności przez biblioteki i szkoły;
- realizacja modelowych przedsięwzięć chroniących obiekty i obszary cenne przyrodniczo wraz z ich wykorzystaniem dla celów naukowo-badawczych oraz promocji i rozwoju wsi, gminy i województwa oraz wsparcie modelowych projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe (np. rewitalizacje wsi, nasadzenia zieleni);
- rozwój infrastruktury turystyczno-dydaktycznej, w szczególności na obszarze Stobrawskiego Parku Krajobrazowego (np. utworzenie ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych, zajęcia dydaktyczne prowadzone na ścieżkach edukacyjnych przez jednostki oświatowe gminy ze współudziałem i wsparciem Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych oddział w Ładzy);
- realizacja cyklicznych prezentacji o treściach przyrodniczych w ramach publicznych środków przekazu.

Zadaniami zaplanowanymi przez gminę w ramach prowadzonej przez gminę edukacji ekologicznej były:

Tabela. 6 Zadania z zakresu edukacji ekologicznej

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Akcja „Sprzątanie Świata”	2012-2015	Z
2	Inne akcje edukacyjne	2013-2015	CZ

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Realizacja:

Gmina, zgodnie z harmonogramem, przeprowadziła w omawianych latach szereg akcji i działań mających na celu poszerzenie świadomości ekologicznej, tj.:

- w 2013 roku zorganizowana została coroczna akcja „Sprzątanie Świata”, pod hasłem „Odkrywamy Czystą Polskę”;
- w 2013 odbył się IV Festiwal Piosenki Turystycznej pt. „Piosenka turystyczna na Stobrawskim Zielonym Szlaku”, zorganizowany przez Stowarzyszenie LGD Stobrawski Zielony Szlak;
- w 2014 r., w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego, podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. „Uroki Ziemi Popielowskiej”. Projekt realizowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Całkowity koszt operacji, to 25 000,00 zł, z czego wartość dofinansowania wyniesie 19 047,61 zł, co stanowi 80 % wydatków kwalifikowanych. Celem projektu jest przygotowanie i nagranie filmu edukacyjnego służącego popularyzacji atrakcji turystycznych, walorów przyrodniczych, zabytków, infrastruktury, gospodarczych i innych związanych z dziedzictwem kulturowo-historycznym i kulturalnym gminy Popielów. Dla turystów odwiedzających Gminę będzie źródłem informacji, zaś dla mieszkańców obszaru LGD materiałem przyczyniającym się do wzrostu świadomości na temat zasobów i możliwości ich wykorzystania w aspekcie rozwoju turystyki;
- w 2013 roku odbył się w Kurzniach, pod nazwą „Życie lasu”, IV Terenowy Turniej Ekologiczny organizowany przez Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych. Uczestniczyli w nim uczniowie klas V-VI szkół podstawowych. Celem turnieju jest promowanie postaw proekologicznych wśród dzieci, jak również walorów Stobrawskiego Parku Krajobrazowego, w tym znacznego obszaru Gminy Popielów;
- działania związane z poprawą jakości i funkcjonowania Gminy Popielów zostały poddane ocenie Komitetu Polskiej Nagrody Jakości. Innowacyjność oraz podejście projakościowe i proekologiczne przyczyniły się do otrzymania przez gminę w 2013 roku Polskiej Nagrody Jakości;

- gmina współuczestniczyła w organizowaniu półkolonii letnich dla dzieci, podczas których prowadzono warsztaty m.in. w zakresie edukacji ekologicznej;
- Urząd Gminy w Popielowie został laureatem konkursu na „Najciekawszą formę informacyjną skierowaną do mieszkańców w zakresie postępowania z odpadami” w roku 2013 za ulotkę informującą mieszkańców o zmianach, jakie wiązały się ze znowelizowaną ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Konkurs organizowany jest przez Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja” pod honorowym patronatem Ministra Środowiska;
- gmina na swojej stronie internetowej wspierała i zachęcała do udziału w akcjach promujących ekologię, organizowanych przez inne jednostki np. w 2013 Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych ogłosił konkurs fotograficzny pod nazwą "Opolskie Parki Krajobrazowe z ziemi, wody i powietrza". Celem konkursu było pokazanie w fotografii wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz walorów krajobrazowych opolskich parków krajobrazowych (Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”, Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” oraz Stobrawski Park Krajobrazowy). Przeprowadzono także konkurs fotograficzny – „Barwy Opolskich Parków Krajobrazowych”.

2.10 Planowanie przestrzenne

Planowanie przestrzenne wykorzystywane jest jako podstawowe narzędzie zrównoważonego rozwoju, wywierające bezpośredni wpływ na wszystkie omówione dotychczas zagadnienia związane z realizacją celów określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów”. Dlatego też bardzo ważne jest, aby wszelkie ustalenia dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego były wprowadzane po wnikliwej analizie i przy udziale kompetentnych osób, co sprawia, że realizacja powyższego wymaga często dużo czasu.

Zaplanowanym zadaniem gminy w zakresie planowania przestrzennego w omawianym, w niniejszym raporcie, okresie było „Sporządzenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów wraz z opracowaniem ekofizjograficznym”.

Realizacja:

Tabela. 7 Zadania w zakresie planowania przestrzennego

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Sporządzenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Popielów wraz z opracowaniem ekofizjograficznym.	2012-2013	Z

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

Zadanie w trakcie realizacji. Na realizację powyższego, gmina w 2013 roku wydatkowała, na wynagrodzenia Komisji Urbanistycznej 3 534,98 zł, co stanowiło 88,37% planu, natomiast w roku 2014 wydatkowano 28 885,31 zł (75,27% planu) na wynagrodzenia Komisji Urbanistycznej oraz na I etap opracowania projektu zmiany studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

2.11 Monitoring i zarządzanie Programem Ochrony Środowiska.

W ramach monitoringu wdrażania celów określonych w POŚ, na lata 2013-2014 przewidziano następujące zadania:

Tabela. 8 Zadania z zakresu monitoringu i zarządzania POŚ

Lp.	Zadanie	Planowany termin realizacji	Stopień realizacji
1	Sporządzenie gminnego programu ochrony środowiska na lata 2012-2015 wraz z raportem na lata 2011-2012 i prognozą oddziaływania na środowisko	2013	Z

Objaśnienia: Z – zadanie zrealizowane, N – zadanie niezrealizowane, CZ – zadanie częściowo zrealizowane lub w trakcie realizacji

W 2013 roku został sporządzony „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019”, a także został sporządzony „Raport z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska za lata 2011-2012”.

Została także opracowana Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji POŚ.

3. Ocena realizacji celów założonych w POŚ poprzez wskaźniki wdrażania.

W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019” wyszczególniono 19 różnych wskaźników umożliwiających ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych. Monitoring wprowadzonej polityki ochrony środowiska oznacza, że wdrożenie Programu podlega regularnej ocenie w zakresie: określenia stopnia wykonania przyjętych zadań, określenia stopnia realizacji założonych celów oraz analizy przyczyn powstałych różnic. Poniżej w tabeli przedstawiono wskaźniki realizacji zrównoważonego rozwoju gminy określone w „Programie Ochrony Środowiska”.

Tabela. 9 Wskaźniki realizacji

Lp.	Wskaźniki zrównoważonego rozwoju gminy	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Komentarz
1.	Zużycie wody wodociągowej do celów konsumpcyjnych na 1 mieszkańca [m ³ /m/rok]	23,0	24,4	25,0	Wzrost o 2,0 m ³ (8,69 %), jest to spowodowane rozwojem sieci wodociągowej na terenie

Lp.	Wskaźniki zrównoważonego rozwoju gminy	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Komentarz
					gminy i podłączeniem do niej większej liczby mieszkańców
2.	Ilość ścieków komunalnych wytwarzanych w gminie na 1 mieszkańca [m ³ /m/rok]	9,99	10,79	14,87	Wzrost o 4,88 m ³ /osobę (48,8 %). Na tym etapie jest to sytuacja korzystna, która wynika z rozbudowy sieci kanalizacyjnej w gminie
3.	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	47,4	49,9	60,0	Wzrost o 12,6 km (26,58 %), zjawisko korzystne
4.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]	1475	1502	1620	Wzrost o 145 przyłączy (9,83 %), zjawisko korzystne
5.	Instalacje wykorzystujące energię odnawialną w obiektach publicznych [szt.]	2	3	3	Bez zmian
6.	Liczba grupowych ujęć wody [szt.]	4	4	4	Bez zmian
7.	Długość sieci wodociągowej [km]	122,94*	123,2	123,2	Wzrost o 0,26 km (0,2%) zjawisko korzystne
8.	Liczba szamb [szt.]	696	476	b.d.	Spadek o 220 szt. (31,61%) jest to zjawisko korzystne
9.	Liczba przyzagrodowych oczyszczalni ścieków [szt.]	50	45	b.d.	Spadek o 5 szt. (10%) należy przypuszczać że spadek może być związany z przyłączeniem niektórych obiektów do gminnej sieci kanalizacyjnej
10.	Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]	2345*	2278	2240	Spadek o 105 szt. (4,47%)
11.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych [ha]	b.d.	b.d.	b.d.	Brak informacji na ten temat w latach 2013-2014
12.	Obszary cenne przyrodniczo prawnie chronione [ha]	11070,4	11070,4	11070,4	Bez zmian
13.	Liczba posadzonych drzew [szt.]	1150*	160	150	Każdorazowe nasadzenie nowego drzewostanu należy traktować jako zjawisko korzystne
14.	Liczba wyciętych drzew [szt.]	450	140	120	Zaobserwowane zmiany w ilości wycinanych drzew trzeba traktować jako zjawisko korzystne
15.	Zalesienia [ha]	b.d.	b.d.	b.d.	Brak informacji na ten temat w latach 2013-2014
16.	Lesistość [%]	47,24 [#]	47,24 [#]	47,24 [#]	Bez zmian, POŚ zakłada uzyskanie lesistości na poziomie minimalnym 47,5 % do 2019 r.
17.	Udział wydatków w budżecie na gospodarkę komunalną, ochronę środowiska [%]	7,96	10,30	13,69	Wzrost o 5, 73% nakładów na zadania należy traktować jako zjawisko korzystne
18.	Długość dróg wojewódzkich o stwierdzonym przekroczeniu dopuszczalnych poziomów natężenia hałasu [km]	b.d.	b.d.	b.d.	Na terenie gminy WIOŚ w Opolu nie prowadzi pomiarów hałasu na drogach
19.	Ekologiczne gospodarstwa rolne posiadające certyfikat [szt.]	0	0	0	Brak takich obiektów na terenie gminy

Źródło: Bank danych regionalnych, GUS informacje gminy.

Objaśnienia: b.d. – brak danych

*- informacje z Raportu z realizacji POŚ za lata 2011-2012

- informacje z POŚ gminy na lata 2012-2015

4. Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w okresie 2013-2014 r.

Niniejszy rozdział przygotowano w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego. W poniższej tabeli zestawiono wydatki poniesione na zadania z zakresu ochrony środowiska jakie poniosła gmina w latach 2013-2014.

Tabela 10. Wydatki na poniesione na zadania z zakresu ochrony środowiska w latach 2013-2014

Lp.	Wydatki	Rok 2013 [PLN]	Rok 2014 [PLN]
1.	budżetu ogółem	23 965 979,83	22 721 808,6 0
2.	rolnictwo i łowiectwo	1 804 048,10	1 936 381,63
3.	drogi publiczne		
	– wojewódzkie	79 870	0,00
	– powiatowe	0,00	0,00
	– gminne	237 938,83	622 778,71
4.	oczyszczanie miast i wsi	992,79	634,36
5.	utrzymanie zieleni	41 469,02	70 401,26
6.	gospodarkę ściekową i ochronę wód	201 448,40	167 443,55
7.	gospodarkę odpadami	426 775,12	940 177,67
8.	turystykę ogółem	7 260 ,00	20 260,00
9.	usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,00	43 060,93
	Suma pkt. 2-9	2 799 802,26	3 801 138,11
	Razem		6 600 940,37

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS

W roku 2013 na zadania z zakresu ochrony środowiska wydatkowano kwotę 2 799 802,26 zł, a w 2014 były to 3 801 138,11 zł. Łącznie w latach 2013-2014 na ten cel wydano 6 600 940,37 zł.

5. Krótkie podsumowanie w zakresie stanu i oceny wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Popielów na lata 2012 – 2015 z perspektywą do 2019 w okresie 01.01.2013 r. – 31.12.2014 r.

W latach objętych niniejszym Rraportem gmina Popielów podjęła szereg działań mających służyć ochronie środowiska i poszczególnych jej komponentów. Nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i prowadzonymi przez gminę działaniami.

W latach 2013 – 2014 rozpoczęto lub zrealizowano 20 z 23 wyznaczonych do realizacji zadań inwestycyjnych. Niezrealizowane zadania to:

- Sporządzenie gminnego programu zastrzewieniowego, w tym inwentaryzacja, weryfikacja wcześniejszych propozycji objęcia ochroną prawną obiektów wytypowanych do ochrony pomnikowej – zadanie przewidziane na lata 2014 – 2015;
- Opracowanie i wdrożenie systemu działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców wsi na rzecz zmiany nośnika energii, w szczególności wykorzystania energii odnawialnej, aczkolwiek w zakresie ochrony powietrza w 2014 r. gmina przystąpiła do opracowania planu gospodarki niskoemisyjnej i w dniu 26 lutego 2015 r. Rada Gminy Popielów jednogłośnie uchwaliła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Popielów;
- Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Nr 1154 Kuźnica Katowska – Biedaszka w miejscowości Stare Siołkowice, ulica Kłapacz w m. Stare Siołkowice” - inwestycja dotyczy drogi powiatowej, której zarządcą jest Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu, a więc realizacja inwestycji nie leżała bezpośrednio w gestii gminy. Jak wynika z dostępnych danych, PZD w Opolu jest w trakcie oceny ofert złożonych w przetargu dotyczącym inwestycji pt. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1154 O ulica Michała i ulica Kłapacz w m. Stare Siołkowice, w zakresie poszerzenia jezdni oraz budowy krawężnika i rozbudowy odwodnienia - II etap”, który zakończono w dniu 28.08.2015 roku.

Łącznie na zadania z zakresu ochrony środowiska wydatkowano kwotę 6 600 940,37 zł.